

Samtalsmaterial om klimat och hållbarhet

Det här samtalsunderlaget är avsett för föreningsmöten, kurser, studiecirklar, syjuntor, täljträffar eller andra tillfällen när det kan passa in. Tanken är att ett samtal ska kunna genomföras på cirka en timme. Syftet är att komma fram till någon eller några saker som ni konkret kan göra i er egen förening när det gäller klimat och hållbarhet.

Samtidigt är det en möjlighet att lära av varandra och få en inblick i ett par dokument som ligger till grund för verksamheten i Dalarnas Hemslöjdsförbund och det som hemslöjdskonsulenterna arbetar med.

Så här kan ni lägga upp samtalet:

Förbered genom att skriva ut sidorna 3 och 4 till var och en av de som ska delta i samtalet. Skriv ut sidan 2 i knappt hälften av detta antal.

1. Inledning ..... 5 min

Den som ska vara samtalsledare berättar om syftet och hur samtalet ska gå till

2. Parsamtal med frågeblad ..... 5 min

Dela in deltagarna i grupper om 2-3 personer i varje och dela ut frågebladet. Be grupperna att under några minuter försöka enas om en gemensam siffra på var och en av de fyra frågorna.

3. Redovisningsrunda ..... 5 min

Låt varje grupp lite kort berätta hur de svarat. Jämför era svar.

4. Gruppdiskussion om klimatarbete i hemslöjden .....20 min

Dela ut samtalsunderlaget till var och en av deltagarna och ge samma grupper uppgiften att diskutera sig fram till konkreta förslag om vad ni själva kan göra i er förening.

5. Redovisning och diskussion runt gruppernas svar .....20 min

Låt varje grupp berätta vad de kommit fram till. Vänta med att diskutera förslagen tills alla grupper fått redovisa, men diskutera sedan om ni kan enas om en eller flera saker att göra.

6. Summering, uppföljning.....10 min

Summera vad ni kommit fram till. Hur ska ni gå vidare? När ska saker hända? Vem är ansvarig?

Skicka gärna en liten rapport om hur det gick till Dalarnas hemslöjdsförbund, fredrik.eriksson@hemslojdenidalarna.se och kattis.k.hofvander@hemslojdenidalarna.se.

Hur ser ni på klimatomställningen? Försök att enas om en gemensam siffra för varje påstående. Siffran 5 betyder att ni instämmer helt och 0 att ni inte alls håller med. Med klimatomställning menar vi utfasning av fossil energi och hållbar användning av naturresurser.

	Instämmer <u>inte alls</u>			Instämmer <u>helt</u>		
Det är enbart en global fråga för politiker och storföretag. Vad vi gör lokalt spelar ingen roll.	0	1	2	3	4	5
Vi kan inte fortsätta att leva ett liv som är oförenligt med klimatomställning. Det är ett ansvar vi måste ta som individer.	0	1	2	3	4	5
Det är viktigt att föreningar och folkrörelser driver på. Styrelser och ledare har ett stort ansvar.	0	1	2	3	4	5
Klimatomställningen måste ske Också lokalt. Kommunen behöver bli mera aktiv.	0	1	2	3	4	5

Samtalsunderlag om klimatfrågor i Hemslöjden

Klimatfrågorna finns med i Dalastrategin och i den regionala kultur- och bildningsplanen. Dalarnas hemslöjdsförbund deltog i arbetet med att ta fram Dalastrategin. Kultur- och bildningsplanen innehåller en överenskommelse mellan Region Dalarna och hemslöjdsförbundet.

AGENDA 2030

Hemslöjden bidrar till att FNS globala mål Agenda 2030 uppfylls. Vi gör det i vår dagliga verksamhet, tydligast när det gäller mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion.

Alla de 17 målen i Agenda 2030 hänger ihop. Hemslöjden kan till exempel bidra till mål 3 – God hälsa och välbefinnande, och mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald.

ETT KLIMATSMART DALARNA

Dalastrategin 2030 – Tillsammans för ett hållbart Dalarna – innehåller mål och prioriteringar fram till 2030. Det övergripande målet är ”ett hållbart Dalarna med utvecklingskraft i alla delar av länet”. Ett av målen är att Dalarna ska nå de nationella energi- och klimatmålen. Dalarnas Hemslöjdsförbund lämnade ett remissyttrande där vi var kritiska till en del av innehållet, men ställde oss bakom helheten och sa att vi är beredda att bidra till genomförandet. Det kan t ex handla om att ”främja cirkulär ekonomi och resurseffektivitet” och att ”verka för stärkta ekosystemtjänster”.

Hållbar utveckling och tillväxt förutsätter miljömässig omställning (ur Dalastrategin)

Effekterna av klimatförändringarna blir alltmer allvarliga. För världen som helhet medför klimatförändringarna en ökning av katastrofer och kriser i form av översvämningar, torka, stormar, utslagna ekosystem och hot mot den biologiska mångfalden, nya sjukdomar, konflikter om vatten och andra resurser samt människor på flykt.

Ett förändrat klimat ger följdverkningar som medför ökade påfrestningar på såväl miljö som samhälle. Det beräknas bli större variationer i temperatur och nederbörd. Risker för skred och ras samt effekter på vägar och infrastruktur finns i stora delar av Dalarna. Länet har under de senaste åren drabbats av såväl stora bränder som översvämningar.

Ett gradvis varmare klimat påverkar bland annat snötillgången och leder till förlust av biologisk mångfald men också till fler invasiva arter.

Också förutsättningarna för vårt lokala jord- och skogsbruk påverkas när den biologiska mångfalden hotas. För att klara klimatutmaningen krävs en hållbar omställning, och den behöver ske här och nu och i snabb takt.

Parisavtalet är ett globalt klimatavtal som trädde i kraft 2016. En av de viktigaste punkterna i avtalet är att den globala uppvärmningen behöver hållas långt under två grader och strävan är att begränsa den till 1,5 grader. För att åstadkomma detta krävs kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser.

En miljömässigt hållbar omställning är en grundläggande utmaning som berör alla delar av samhället, från global till lokal nivå inom alla sektorer.

KULTUR- OCH BILDNINGSPLAN 2023-26

Region Dalarna har en plan för kultur och bildning som ska gälla i fyra år. Hemslöjden finns med som ett område i planen. På nästa sida finns några av de saker vi kommit överens om mellan Region Dalarna och Dalarnas Hemslöjdsförbund. Överenskommelsen ligger till grund för det verksamhetsbidrag hemslöjdsförbundet får. Planen prioriterar sex övergripande utvecklingsområden:

- stärka kreativa och kulturella näringar,
- stärka kulturens och bildningens bidrag till en hälsofrämjande utveckling,
- främja digital delaktighet,
- bevara, utveckla och använda Dalarnas immateriella kulturarv,
- utveckla interregional samverkan, och
- bidra till hållbar utveckling.

Hemslöjdens viktigaste uppgifter i Region Dalarna

- verka för bevarande av slöjdens och hantverkets immateriella kulturarv
- framhålla slöjdens bidrag till hållbar omställning

Hemslöjd och hantverk

Hemslöjd är ett levande folkligt kulturarv och en del av länets kulturella identitet.

Hemslöjd förenar nutid och tradition, lokal särprägel och internationella influenser.

Slöjdade föremål är präglade av handens arbete och kunskap om material och teknik. Slöjdens material och hantverksmässiga tekniker är resurssnåla och har liten påverkan på miljön.

Överföring av handens kunskap till yngre generationer ligger helt i linje med Unescos konvention om bevarandet av det immateriella kulturarvet. Flera hemslöjdsföreningar har samlingar som tillgängliggjorts genom digitalisering.

Genom att upplysa om slöjdens kunskaper och naturliga material kan Hemslöjdsförbundet bidra till att öka medvetenheten om en hållbar utveckling av samhället.

Hållbarhet och mångfald ska genomsyra alla hemslöjdens verksamheter, t ex kurser, möten, vävstugor och aktiviteter för barn.

Slöjdens bidrag till hållbar omställning och ökat återbruk

Hemslöjdens har en naturlig koppling till Agenda 2030. Materialkännedom, vård av föremål och vikten av närproducerade produkter utgör kärnan av verksamheten.

Slöjden och slöjdare kan vara inspiratörer och förebilder när det gäller materialbruk, kvalitetsmedvetenhet, återvinning och återbruk. Hemslöjden har expertkunskaper när det gäller hållbara material och konsumtions- och produktionsmönster som uppmuntrar till reparation och renovering.

Vad kan och vill ni göra i er förening för att bidra till hållbar utveckling i Dalarna och lokalt?

DALARNAS
HEMSLÖJDS
FÖRBUND